

Examen HAVO

2017

Voorbeeldopgaven Stephen en Imke

Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid

Voorbeeldopgave nieuwe programma onderdelen bij Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	
titel opgave	Stephan en Imke
schooltype	havo
domein + globale eindterm	B1: De kandidaat kan vraagstukken met persoonlijke financiële consequenties herkennen en (financieel) onderbouwde keuzes maken.
gespecificeerde eindtermen	11.4.1; 11.4.2; 11.4.3; 11.4.4; 11.4.5

Opgave 1

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 en 2.

Stephen en Imke hebben enkele jaren geleden een samenlevingscontract afgesloten (*zie informatiebron 1*). Omdat ze binnenkort een kind verwachten, hebben ze zich verdiept in hun samenlevingscontract. Na het bestuderen van hun samenlevingscontract overwogen ze te kiezen voor een huwelijk of een geregistreerd partnerschap.

- 1p 1 Leg uit wat in deze situatie van Stephen en Imke het voordeel is om een huwelijk of geregistreerd partnerschap aan te gaan.

Stephen en Imke hebben uitgezocht dat als er wordt getrouwd, het 'ja-woord' moet worden geven. Bij een geregistreerd partnerschap is dit niet verplicht.

- 1p 2 Noem nog een ander verschil tussen trouwen en een geregistreerd partnerschap.

Stephen en Imke kiezen voor een geregistreerd partnerschap en moeten de keuze maken (net als bij een huwelijk) tussen 'partnerschap in gemeenschap van goederen' of 'partnerschapsvoorwaarden'. Stephen heeft de voorkeur voor een partnerschap in gemeenschap van goederen, Imke niet.

- 1p 3 Noem een reden waarom Imke niet de voorkeur zou kunnen hebben voor een 'partnerschap in gemeenschap van goederen'.

Na de geboorte van hun kind Tom wil de moeder van Imke, een schenking van € 8.500 doen aan haar kleinkind. Stephen en Imke hebben op de website van de belastingdienst informatie gevonden over schenkingen (*zie informatiebron 2*)

Er zijn voor de moeder van Imke twee opties mogelijk:

- 1 Tom krijgt de schenking.
- 2 Imke krijgt de schenking.

Zowel Imke als Tom hebben nog geen schenking ontvangen in het jaar waarin de schenking zal plaatsvinden. Met de moeder van Imke wordt afgesproken dat Imke en Stephen de schenkbelasting betalen.

- 2p 4 Bereken met behulp van informatiebron 2 welke optie voordeliger is voor Imke en Stephen.

- 1p 5 Noem op basis van informatiebron 2 een manier waarop de schenkbelasting die betaald moet worden, voorkomen kan worden.

Samenlevingscontract van Stephen en Imke

In hun samenlevingscontract hebben Stephen en Imke over de volgende zaken afspraken gemaakt:

De verdeling van de kosten van boodschappen, kleding, woonlasten

Iedere partij draagt naar evenredigheid van de inkomsten uit arbeid (of uitkeringen die daarvoor in redelijkheid in de plaats treden) bij in de kosten van de huishouding.

De bankrekening(en)

Wat moet worden bijgedragen aan de huishouding, wordt gestort op een gemeenschappelijke bankrekening of in een gemeenschappelijke kas. Uitgaven t.b.v. de gewone gang van de huishouding worden gedaan ten laste van deze bankrekening en/of kas. De bankrekening is mede-eigendom van partijen en wordt op beider naam gezet. Iedere partij is zelfstandig bevoegd te beschikken over het tegoed op de gemeenschappelijke rekening en de gelden uit de gemeenschappelijke kas.

De verdeling van de bezittingen als ze uit elkaar gaan

In het geval de samenwoning anders dan door overlijden van één der partners wordt beëindigd, dan geldt het volgende: de gemeenschappelijke goederen en de gemeenschappelijke bankrekening en/of kas worden met inachtneming van de bepalingen van deze overeenkomst naar redelijkheid en billijkheid verdeeld.

Een verblijvingsbeding

Overlijdt één van de partijen, dan verblijft zijn/haar aandeel in de gezamenlijke woning en in alle andere gemeenschappelijke goederen aan de langstlevende partij zonder dat deze verplicht is hiervoor een vergoeding te betalen, doch onder de verplichting de op de gezamenlijke woning onder hypothecair verband rustende schuld geheel voor zijn/haar rekening te nemen en als eigen schuld te voldoen.

Informatiebron 2

Schenkingsregeling en tarieven

Wat is uw relatie met de schenker? U bent:

tariefgroep I	tariefgroep Ia	tariefgroep II
echtgenoot geregistreerd partner samenwonend partner kind pleegkind	kleinkind achterkleinkind	broer of zus ouder grootouder anders

tariefgroep	waarde van de schenking	percentage
I eigen (pleeg)kinderen en echtgenoot/ geregistreerd partner – partners voor de schenkbelasting	van € 0 tot en met € 121.295	10%
	€ 121.296 en hoger	20%
Ia (achter)kleinkinderen	van € 0 tot en met € 121.295	18%
	€ 121.296 en hoger	36%
II Overigen	van € 0 tot en met € 121.295	30%
	€ 121.296 en hoger	40%

Er zijn vrijstellingen die elk jaar gelden¹⁾:

De algemene vrijstelling: € 2.111

Deze vrijstelling geldt voor iedereen, dus ook voor de kleinkinderen die van hun grootouders een schenking krijgen. U mag in 2015 van meerdere personen € 2.111 belastingvrij ontvangen en de schenker mag aan meerdere personen € 2.111 belastingvrij schenken.

De algemene vrijstelling voor ouders en kinderen: € 5.277

Deze vrijstelling geldt voor de kinderen die van hun ouders een schenking krijgen.

Ouders mogen aan hun kinderen en pleegkinderen - ongeacht hun leeftijd - elk jaar een bedrag belastingvrij schenken. Het bedrag geldt per kind.

noot In deze opgave blijft de eenmalig verhoogde schenkingsregeling buiten beschouwing.

Correctievoorschrift

1 maximumscore 1

Bij een huwelijk of partnerschap hebben ze automatisch ouderlijk gezag over het kind dat ze verwachten.

2 maximumscore 1

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:

- Een geregistreerd partnerschap kan, wanneer er geen minderjarige kinderen zijn, buiten de rechter om eindigen. Voor het ontbinden van een huwelijk moet je altijd naar de rechter.
- Het geregistreerd partnerschap kent geen scheiding van tafel en bed, het huwelijk wel.
- Een geregistreerd partnerschap kan omgezet worden in een huwelijk, maar een huwelijk kan niet worden omgezet in een geregistreerd partnerschap.
- Geregistreerd partnerschap wordt in het buitenland niet altijd erkend.

3 maximumscore 1

Imke heeft wellicht bezittingen of schulden waarvan ze niet wil dat deze ook het eigendom worden van Stephen.

4 maximumscore 2

Optie 1: schenking Tom: $(8.500 - 2.111) \times 0,18 = € 1.150,02$
schenkbelasting

Optie 2: schenking Imke: $(8.500 - 5.277) \times 0,10 = € 322,30$
schenkbelasting

Het is dus voordeliger om te schenken aan Imke.

5 maximumscore 1

De moeder van Imke zou de schenking kunnen verdelen over verschillende jaren en telkens gebruikmaken van de maximale schenkingsvrijstelling, zodat er geen schenkingsbelasting betaald hoeft te worden.